

โครงการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์

*****

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันสหกรณ์ออมทรัพย์มีระบบการบริหารจัดการที่หลากหลาย อันอาจก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการได้ในอนาคต เนื่องจากการขาดระบบการบริหารจัดการที่เป็นมาตรฐานสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์และเป็นที่ยอมรับเป็นมาตรฐานสากล

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด ในฐานะผู้นำขบวนการสหกรณ์ออมทรัพย์ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาเกณฑ์อ้างอิง (Benchmark) และเกณฑ์ประเมินคุณภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์และพัฒนาให้สหกรณ์เป็นองค์กรที่สามารถพึ่งพาและกำกับตนเองได้อย่างเข้มแข็ง มั่นคงและมีเสถียรภาพ เพื่อประโยชน์แก่สหกรณ์และขบวนการสหกรณ์ ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อประเมินคุณภาพการบริหารจัดการให้กับสหกรณ์สมาชิก และสหกรณ์สมาชิกที่ได้รับผลการประเมินสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เป้าหมาย

ประเมินคุณภาพการบริหารจัดการชั้นละเอียดยกแก่สหกรณ์สมาชิกอย่างน้อย 100 สหกรณ์

วิธีการประเมิน

วิธีการประเมินจะประกอบด้วย 2 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 การประเมินคุณภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ชั้นละเอียดยก

การประเมินความเข้มแข็งทางการเงิน ประกอบด้วย

1. โครงสร้างทางการเงิน
2. สภาพคล่องทางการเงิน
3. ประสิทธิภาพการทำรายได้
4. คุณภาพสินทรัพย์และการป้องกันความเสี่ยง
5. การเจริญเติบโต

ส่วนที่ 2 การประเมินคุณภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ เชิงคุณภาพตามหลักการสหกรณ์

ระยะเวลาดำเนินงาน

สิงหาคม 2550 - มีนาคม 2551

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ฝ่ายส่งเสริมกิจการสหกรณ์ ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด
โทร. 0 2910 8911 ต่อ 129, 135 โทรสาร 0 2910 8920, 0 2587 6637

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สหกรณ์สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์
สามารถนำผลการประเมินที่ได้รับไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แบบแสดงความจำนงเข้าร่วม
โครงการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ชั้นนำ

สหกรณ์ออมทรัพย์ ..... จำกัด
ตั้งอยู่เลขที่.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....
จังหวัด .....รหัสไปรษณีย์ .....โทรศัพท์ .....
โทรสาร .....Email.....

มติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ครั้งที่...../.....วันที่ .....
มีดังนี้ (ใส่เครื่องหมาย / ใน และโปรดส่งแบบแสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการก่อนวันที่ 31 ตุลาคม 2550)

- ยินดีเข้าร่วมโครงการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ และจะให้ความร่วมมือในทุกด้านที่เกี่ยวข้อง พร้อมนี้สหกรณ์ได้จัดส่งเอกสารและกรอกข้อมูลประกอบการพิจารณา ดังนี้
  - รายงานกิจการประจำปี 2549
  - ตอบแบบสอบถาม (แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินคุณภาพฯ)
หากต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อได้ที่ คุณ.....โทร.....

ไม่เข้าร่วมโครงการ
เหตุผล .....

ลงชื่อ .....
(.....)
ตำแหน่ง .....
วันที่ ...../...../.....

แบบสอบถามข้อมูลประกอบการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการ
สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด

*****

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้เป็นการถามข้อมูลที่ไม่มีรายละเอียดในงบการเงิน และเป็นข้อมูลที่ทำเป็นต่อการวิเคราะห์เป็นอย่างยิ่ง

2. การตอบข้อมูลตามแบบสอบถามควรให้ผู้จัดการ รองผู้จัดการ/ผู้ช่วยผู้จัดการเป็นผู้ตอบ และควรผ่านการสอบทานและความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการ

3. การตอบแบบสอบถามเป็นการเติมจำนวนเงินลงในช่องว่าง และใส่เครื่องหมาย / ใน ดังนี้

1. ข้อมูลลูกหนี้จัดชั้น

1.1 สหกรณ์มีลูกหนี้ปกติ จำนวน.....บาท

1.2 สหกรณ์มีลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน จำนวน.....บาท

1.3 สหกรณ์มีลูกหนี้จัดชั้นสงสัย จำนวน.....บาท

1.4 สหกรณ์มีลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ จำนวน.....บาท

1.5 สหกรณ์มีลูกหนี้จัดชั้นสูญ จำนวน.....บาท

2. ข้อมูลลูกหนี้ทั้งสิ้น (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5) จำนวน.....บาท

3. สหกรณ์มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ทั้งสิ้น (1.2+1.3+1.4+1.5) จำนวน.....บาท

4. ข้อมูลการให้สหกรณ์อื่นกู้ จำนวน.....บาท

5. สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อหนี้สูญทั้งหมด จำนวน.....บาท

6. สหกรณ์มีการจัดสรรกองทุนสวัสดิการสมาชิก ปีบัญชี 2549 จำนวน.....บาท

7. สหกรณ์มีการจัดสรรกองทุนสาธารณประโยชน์ ปีบัญชี 2549 จำนวน.....บาท

8. สหกรณ์มีการใช้จ่ายเพื่อสวัสดิการสมาชิก โดยตัดจ่ายจาก

กองทุนสาธารณประโยชน์ กองทุนสวัสดิการเพื่อสมาชิก อื่นๆ.....

9. สหกรณ์มีการใช้จ่ายเพื่อสาธารณประโยชน์ โดยตัดจ่ายจาก

กองทุนสาธารณประโยชน์ กองทุนสวัสดิการเพื่อสังคม อื่นๆ.....

10. เงินรับฝากระหว่างปี (เงินที่รับฝากจากสมาชิกภายในปีบัญชีหนึ่ง เช่น ปี บัญชี 31 ธันวาคม 2549 ก็จะมีหมายถึง เงินที่ส่งฝากตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2549 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2549 เป็นต้น)

.....บาท

11. เงินให้สมาชิกกัระหว่างปี (เงินให้กู้แก่สมาชิกภายในปีบัญชีหนึ่ง เช่น ปีบัญชี 31 ธันวาคม 2549 ก็จะ
หมายถึง เงินให้กู้แก่สมาชิกตั้งแต่ 1 มกราคม 2549 จนถึง วันที่ 31 ธันวาคม 2549 เป็นต้น)

.....บาท

*****

แบบสอบถามการประเมินคุณภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์

เชิงคุณภาพ

*****

คำชี้แจงในการกรอกแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้เป็นการถามข้อมูลที่ไม่มีรายละเอียดในงบการเงิน และเป็นข้อมูลที่จำเป็นต่อการวิเคราะห์เป็นอย่างยิ่ง
2. การตอบข้อมูลตามแบบสอบถามควรให้ผู้จัดการ รองผู้จัดการ/ผู้ช่วยผู้จัดการเป็นผู้ตอบ และควรผ่านการสอบถามและความเห็นชอบจากคณะกรรมการดำเนินการ
3. การตอบแบบสอบถามเป็นการใส่เครื่องหมาย / ใน ดังนี้

หลักการที่ 1 การเปิดรับสมาชิกทั่วไปและด้วยความสมัครใจ

1. สหกรณ์มีการบังคับให้เข้าเป็นสมาชิกหรือไม่
  - ก. มี
  - ข. ไม่มี

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย

1. อัตราส่วนสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมใหญ่ประจำปี ต่อ จำนวนสมาชิกทั้งหมด เพื่อเป็นการถ่วงน้ำหนักจำนวนสมาชิกทั้งหมด จากสาเหตุความจำเป็นที่ไม่อาจเข้าร่วมประชุมได้จากเหตุผลที่จำเป็นจริงๆ ปัญหาเรื่องการเดินทาง และปัญหาจำนวนสมาชิกที่มากจนไม่สามารถหาสถานที่ประชุมใหญ่ให้เพียงพอได้ จึงถ่วงน้ำหนักและแบ่งตัวหารเป็น 3 กรณี คือ
  - กรณีที่ 1. ใช้ 60 % ของจำนวนสมาชิกทั้งสิ้นแทนจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น
  - กรณีที่ 2. ในกรณีที่มีสมาชิกกระจายอยู่ทั่วประเทศ ใช้ 60 % ของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในศูนย์กลางบวกด้วย 20 % ของสมาชิกในส่วนภูมิภาค แทนจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น
  - กรณีที่ 3. กรณีสหกรณ์ขนาดใหญ่มากจำนวนสมาชิกตั้งแต่ 5,000 คนขึ้นไป ให้ถือว่าจำนวนสมาชิก 2,000 คน แทนจำนวนสมาชิกทั้งหมด แล้วแต่กรณี
  - ก. > 80.00 %
  - ข. > 65.00 % - 80.00 %
  - ค. > 50.00 % - 65.00 %
  - ง. ≤ 50 %
2. อัตราส่วนการใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการสหกรณ์ เลือกข้อ 2.1 หรือ 2.2 ข้อใดข้อหนึ่ง
  - 2.1 กรณีเลือกตั้งกรรมการสหกรณ์ด้วยการสรรหา
    - อัตราส่วนจำนวนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการ ต่อ จำนวนสมาชิกทั้งสิ้น
    - ก. > 75.00 %
    - ข. > 62.50 % - 75.00 %
    - ค. > 50.00 % - 62.50 %
    - ง. ≤ 50 %

2.2 กรณีเลือกตั้งกรรมการสหกรณ์ด้วยการเลือกตั้งในที่ประชุมใหญ่

อัตราส่วนจำนวนผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งกรรมการ ต่อ จำนวนผู้ลงชื่อเข้าประชุมใหญ่สามัญประจำปี

- ก. > 75.00 %
- ข. > 62.50 % - 75.00 %
- ค. > 50.00 % - 62.50 %
- ง. $\leq$ 50 %

3. วิธีการเลือกตั้งกรรมการสหกรณ์

- ก. การเลือกตั้งด้วยวิธีลับ ได้แก่การหย่อนบัตร
- ข. การเลือกตั้งด้วยวิธีเปิดเผย ได้แก่ยกมือ

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก

1. การจัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสำรอง ทุนสะสม และทุนสำรองอื่นๆ

อัตราส่วนทุนสำรองและทุนสะสมต่างๆ ต่อ กำไรสุทธิ

- ก. > 30.00 %
- ข. > 20.00 % - 30.00 %
- ค. > 10.00 % - 20.00 %
- ง. $\leq$ 10.00 %

(ตัวเลขอ้างอิง ใช้อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล)

2. จำนวนสมาชิกที่มาใช้บริการสหกรณ์

2.1 จำนวนสมาชิกที่มาใช้บริการเงินฝาก ต่อ จำนวนสมาชิกทั้งหมด

- ก. > 20.00 %
- ข. > 15.00 - 20.00 %
- ค. > 10.00 - 15.00 %
- ง. $\leq$ 10.00 %

2.2 จำนวนสมาชิกที่มาใช้บริการเงินกู้ ต่อ จำนวนสมาชิกทั้งหมด

- ก. $\leq$ 60.00 %
- ข. > 60.00 % - 70.00 %
- ค. > 70.00 % - 80.00 %
- ง. > 80.00 %

3. ระเบียบการถือหุ้นของสมาชิกเป็นอัตราส่วนร้อยละเท่าใดของเงินเดือน

- ก. > 5.00 %
- ข. > 4.00 % - 5.00 %
- ค. > 3.00 % - 4.00 %
- ง. $\leq$ 3.00 %

(อัตราการถือหุ้นให้ใช้อัตราการถือหุ้นเฉลี่ย)

4. จำนวนสมาชิกที่สะสมหุ้นมากกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ต่อ จำนวนสมาชิกทั้งสิ้น

- ก. > 20.00 %
- ข. > 15.00 % - 20.00 %
- ค. > 10.00 % - 15.00 %
- ง. $\leq$ 10.00 %

5. การกำหนดอัตราการจ่ายเงินปันผล

- ก. กำหนดการจ่ายเงินปันผล 90 - 100 % ของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยทั้งปี
- ข. กำหนดการจ่ายเงินปันผล 80 - < 90 % หรือ >100 -110 % ของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยทั้งปี
- ค. กำหนดการจ่ายเงินปันผล 70 - < 80 % หรือ >110 -120 % ของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยทั้งปี
- ง. กำหนดการจ่ายเงินปันผล < 70 % หรือ > 120 % ของอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เฉลี่ยทั้งปี

(ทั้งนี้ อัตราการจ่ายเงินปันผลต้องไม่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเฉลี่ยทั้งปีของสหกรณ์)

6. การอนุมัติวงเงินกู้ยืม ค่าประกัน จากนายทะเบียนสหกรณ์ ได้รับการอนุมัติร้อยละเท่าใดของวงเงินที่สหกรณ์เสนอขอ

- ก. นายทะเบียนสหกรณ์อนุมัติวงเงินกู้ยืม ค่าประกันตามที่สหกรณ์เสนอขอ 100 %
- ข. นายทะเบียนสหกรณ์อนุมัติวงเงินกู้ยืม ค่าประกัน 91 % - 99 % ของที่สหกรณ์เสนอขอ
- ค. นายทะเบียนสหกรณ์อนุมัติวงเงินกู้ยืม ค่าประกัน 81% - 90 % ของที่สหกรณ์เสนอขอ
- ง. นายทะเบียนสหกรณ์อนุมัติวงเงินกู้ยืม ค่าประกัน < 80 % ของที่สหกรณ์เสนอขอ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ

1. สหกรณ์เข้าทำข้อตกลงหรือแสวงหาทุนจากบุคคล หรือองค์การภายนอก โดยมีเงื่อนไขในการบริหารงานทำให้ไม่สามารถกำหนดนโยบายหรือตัดสินใจในการบริหารงานเองได้ หรือไม่ ยกเว้นภาครัฐเข้ามากำกับดูแลตามกฎหมาย ตามภาวะปกติ

- ก. มี ได้แก่.....
- ข. ไม่มี

หลักการที่ 5 การศึกษา การฝึกอบรม และข้อมูลข่าวสาร

1. มีการจัดอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่สมาชิก กรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ และการให้ความรู้เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่

1.1 มีงบประมาณเพื่อการจัดอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่สมาชิก กรรมการ ผู้ตรวจสอบกิจการ และการให้ความรู้เพื่อเพิ่มทักษะในการทำงานแก่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ เป็นอัตราส่วนเท่าใดเมื่อเทียบกับงบประมาณทั้งสิ้น

- ก. > 5.00 %
- ข. > 3.00 % - 5.00 %
- ค. > 1.00 % - 3.00 %
- ง. $\leq$ 1.00 %

- 1.2 จำนวนกรรมการและเจ้าหน้าที่ ได้รับการอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้เป็นจำนวนเท่าใดเมื่อเทียบกับจำนวนกรรมการและเจ้าหน้าที่ทั้งหมด
- ก. > 75.00 %
  - ข. > 50.00 % - 75.00%
  - ค. > 25.00 % - 50.00%
  - ง. > 0.00 % - 25.00%
  - จ. 0.00%
- 1.3 จำนวนสมาชิกที่ได้รับการศึกษาอบรมเป็นอัตราส่วนเท่าใดเมื่อเทียบกับจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น
- ก. > 30.00 %
  - ข. > 20.00 % - 30.00 %
  - ค. > 10.00 % - 20.00 %
  - ง. > 0.00 % - 10.00 %
  - จ. 0.00 %

2. สหกรณ์มีวิธีการประชาสัมพันธ์อย่างไรให้เข้าถึงสมาชิก

- ก. มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- ข. มีสื่อสิ่งพิมพ์
- ค. มีสื่ออื่นๆ เช่น เสียงตามสาย

3. สหกรณ์มีการจัดอบรมอาชีพเสริมให้กับสมาชิกหรือไม่

- ก. มีการจัดอบรมเฉลี่ยปีละ 4 ครั้งหรือมากกว่า
- ข. มีการจัดอบรมเฉลี่ยปีละ 2-3 ครั้ง
- ค. มีการจัดอบรมเฉลี่ยปีละ 1 ครั้ง
- ง. ไม่เคยจัดอบรมอาชีพเสริมให้สมาชิก

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์

1. มีการเข้ากลุ่มสหกรณ์ ชมรมที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ หรือไม่

1.1 สหกรณ์ได้เป็นสมาชิกชุมนุมหรือไม่ (การรวมกลุ่มในแนวตั้ง)

- ก. เป็น ได้แก่.....
- ข. ไม่ได้

1.2 การรวมกันเพื่อทำธุรกิจทั้งทางการเงินและวิชาการหรือไม่ (การรวมกลุ่มในแนวนอน)

- ก. มี
- ข. ไม่มี

1.3 มีการร่วมมือทางวิชาการ (จัดกิจกรรมทางวิชาการ) ระหว่างสหกรณ์หรือไม่

- ก. มี
- ข. ไม่มี

หลักการที่ 7 ความเอื้ออาทรต่อชุมชน

1. มีการจัดกิจกรรมเพื่อชุมชนและสังคม หรือไม่
 ก. มี
 ข. ไม่มี
2. มีการระดมทุนสาธารณประโยชน์ หรือไม่
 ก. มี
 ข. ไม่มี
3. มีการใช้ทุนสาธารณประโยชน์ หรือไม่
 ก. มี
 ข. ไม่มี

*****